

Nr 200.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående årligt understöd å allmänna indragningsstaten åt fängelseläkaren Adolf Efraim Strömstedts änka Gerda Maria Katarina Strömstedt; given Stockholms slott den 16 mars 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Johan C. W. Thyren.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten å Stockholms slott den 16 mars 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, GÄRDE, PETERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Thyren anför:

I en av fängvårdsstyrelsen med utlåtande den 7 mars 1928 till Kungl. Maj:t överlämnad ansökning har läkaren vid centralfängelset å Härlanda medicine licentiaten Adolf Efraim Strömstedts änka Gerda Maria Katarina Strömstedt, född Comstedt, hemställt om utverkande av pension åt henne.

Mannen Strömstedt, som var född den 7 juli 1860, avled den 15 januari 1928. Han erhöll, efter att hava under olika tider tjänstgjort såsom läkare vid statshospital, förordnande såsom fängelseläkare vid centralfängelset å

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 1 saml. 169 häft. (Nr 200.)

Härlanda den 17 oktober 1907, och innehade därefter allt intill sin död förordnande å sistnämnda befattning. Hans årsavlöning, vilken utgick i form av arvode, utgjorde intill utgången av år 1913 1,800 kronor, därefter intill utgången av år 1920 2,200 kronor samt för år 1921 grundarvode av 2,200 kronor jämte visst tillägg motsvarande dyrtidstillägg. Från 1922 års ingång åtnjöt han årsarvode till belopp av 2,916 kronor, vartill från den 1 juli 1925 kom ett personligt lönetillägg å 500 kronor för år. Vid fränfallet åtnjöt sålunda Strömstedt en årsavlöning av 3,416 kronor jämte dyrtidstillägg, beräknat efter lägre grunder. Förutom ovanberörda avlöning har Strömstedt uppburit särskilda ersättningar för undersökning av sinnessjuka rannsakningsfångar.

Enligt bouppteckning efter mannen Strömstedt uppgick behållningen i hans bo till 7,473 kronor 74 öre. I äktenskapet finnas tre barn, en son född år 1902 samt två döttrar födda år 1906 och 1911. Sonen är sinnessjuk och döttrarna, av vilka den ena studerar vid Lunds universitet och den andra vid Halls skola i Göteborg, kunna, enligt vad i ärendet upplysts, ej bidra till moderns uppehälle. Änkan Strömstedt är född den 26 december 1875.

Fångvårdsstyrelsen har, under framhållande att änkan Strömstedt syntes vara väl i behov av årligt understöd, vidare anfört:

Med hänsyn till den långa tid av över tjugu år, mannen Strömstedt varit i fångvårdens tjänst, samt den synnerliga skicklighet och det stora intresse, varmed han utövat sitt ifrågavarande kall, ävensom änkan Strömstedts svaga ekonomiska ställning, syntes det styrelsen billigt, att någon årlig pension av statsmedel bereddades henne. Vid avvägandet av det belopp, varmed en dylik pension skäligen borde utgå, torde följande omständigheter böra beaktas. Strömstedts avlöning, oavsett dyrtidstillägg, utgjorde vid hans fränfalle 3,416 kronor för år räknat. Denna avlöning motsvarade närmast slutlönen för en vid Härlandafängelset stationerad ordinarie befattningshavare i lönegraden B 7. För en befattningshavare i nämnda lönegrad utgjorde delaktighetsbeloppet i civilstatens änke- och pupillkassa 460 kronor. Då emellertid Strömstedt icke erlagt avgifter till sagda pensionskassa, torde en eventuell pension till hans änka böra utgå med något lägre belopp än nyss sagts, förslagsvis 384 kronor (jfr bankoutsiktens vid 1926 års riksdag utlåtande nr 25, sid. 4); och hemställde styrelsen, att Kungl. Maj:t måtte till riksdagen avlåta proposition angående beviljande åt änkan Strömstedt av ett årligt understöd å nämnda belopp från allmänna indragningsstaten.

Statskontoret har i avgivet utlåtande yttrat följande:

Då det arbete, en fängelseläkare — även vid ett så stort fängelse som det å Härlanda förlagda — ägnade fångvården, knappast vore så omfattande, att det upptog hans huvudsakliga arbetstid efter de bestämmelser, som gällde för ordinarie befattningshavare, samt fängelseläkarens verksamhet alltså närmast vore att betrakta såsom en måhända ganska liten del av hans praktik, vore det icke utan en viss betänksamhet, som statskontoret kunde förorda, att åt en fängelseläkares änka utverkades pension av statsmedel; och ville statskontoret erinra därom, att en vid 1927 års riksdag väckt motion (nr 117 i första kammaren) om pension åt fängelseläkaren

T. Petréns änka icke av riksdagen bifallits (bankoutskottets utlåtande nr 38, sid. 5). Emellertid föreläge i detta fall särskilt ömmande omständigheter. Med hänsyn härtill och då det föreslagna pensionsbeloppet, 384 kronor, icke kunde anses vara för högt tilltaget, tillstyrkte statskontoret, att framställning i ärendet måtte till riksdagen avlätas i överensstämmelse med fängvårdsstyrelsens hemställan.

Hittills har statstjänstemäns familjepensionering ansetts böra i stort sett bestridas genom deras egna avgifter. I en del undantagsfall, där ömmande förhållanden förelegat, har emellertid understöd av statsmedel beretts efterlevande till befattningshavare, vilka icke själva kunnat sörja för sina efterlevandes underhåll. Jämväl i det nu föreliggande fallet synas mig omständigheterna vara sådana, att dylikt understöd bör utverkas. Särskilt må därvid framhållas, att änkan Strömstedt har att draga försorg om en sinnessjuk son, om vars tillfrisknande, enligt vad jag inhämtat, ej torde finnas någon förhoppning. Den långa tid av över tjugu år, mannen Strömstedt varit i fångvårdens tjänst, samt det utmärkta sätt, på vilket han skött sin tjänst, finner jag även tala för ett bifall till den gjorda framställningen. I fråga om den av statskontoret åberopade motionen rörande pension åt fängelseläkaren Petréns änka torde böra erinras, att riksdagens avslag å motionen huvudsakligen grundade sig på den omständigheten, att dennes änka befann sig i goda ekonomiska omständigheter.

*Departement-
chefen.*

Vad understödsbeloppet angår torde detsamma i enlighet med myndigheternas tillstyrkan böra bestämmas till 384 kronor för år.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att läkaren vid centralfängelset å Härlanda Adolf Efraim Strömstedts änka Gerda Maria Katarina Strömstedt, född Comstedt, må från och med den 1 februari 1928 under sin återstående livstid, så länge hon förblir änka, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täckes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall; och skall proposition till riksdagen avlätas av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

N. Cervin.